

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 12. Juliusban 1791.

Frantzia Ország. Páris 27. Juny.

Minek-előtte az el-fogattatott Király Párisba viz-
sza érkezett volna, a' Nemzeti-gyűlés
azt végzette vala felölle: 1.) Hogy minelyt a' Ki-
rály Párisba a' maga lakó-helyére bé-érkezik, a-
zonnal egy őrizet tétettsék ajtója eleibe a' Nem-
zeti Gárdákból, kik a' Nemzeti Gárdák' leg-főbb
Vezére *Fájette* igazgatása alatt lévén, ő tartozzék
a' Királynak személyéről és minden más környül-
állításairól számat adni. 2.) A' Korona Hertzegnek
nem külömben Strázsa állittatik a' Generál Kom-
mendáns vigyázatja alatt, és a' Nemzeti-Gyűlés
ennek Udvari Mesterül egy nevelőt fog választani. 3.)
Mind azok a' személyek, kik a' Királyt kifirik va-
la, fogságba tétessenek, és vallattattásanak meg-
A' Király és Királyné pedig különösen és el-mül-

hatatlanul vallattassanak - meg, hogy a' Nemzeti-Gyűlés ezekről további végezéseket tehessen. 4.) A' Királynénak is külömböző helyen különös őrizete legyen. 5.) Míg a' Nemzeti gyűlés bővebb rendelkezést tenne, tehát a' 21-dikben ki-adott végezés maradjon meg, mely a' *Justitz* Ministert arra kötelezi, hogy a' Nemzeti gyűlésnek parantsolatjira a' Státus Petsétjeit nyomja - fel, és ezen petsétlésre már tovább a' Királynak helyben hagyása éppen szükséges nem lészén. 6.) A' Ministerek, az Ország Kints-tárjai mellett lévő Tisztviselőknék fő Kormányozója, a' rendkívül való *Kassának* Királyi Komissáriusa, és az ezen Kassákból való fizetéseknek fő Tisztviselője hatalmat és parantsolatot nyertek a' Nemzeti-gyűléstől, hogy ki-ki a' maga Tíztségekben tellyes hatalommal járjon, és tsak egyedül a' Nemzeti-gyűlésnek tartoznak ennek utánna ízám. adással. 7.) Hogy ezen rendelkezések, a' belső dolgokra ügyelő Ministernek parantsolatjára azonnal *Párisnak* minden fertállyaiban trombita szónál hirdettessenek - ki és a' *Párisi Departamentom Directo-riumjának* adattassanak által.

A' múlt hónapnak 25 dikén estvéli 7 órakor érkezék vissza a' Frantzia Király Párisba, kinek szekere előtt 6, szekere után is 6 töltött ágyuk mennek vala. Az egészsz úti pompában elől megyen vala egy sereg lovaság, mely útat nyitta: ezt követte a' Nemzeti Gárdának fő Vezére *la Fayette* a' maga Generál Stábjával: ez után egy Batalion fegyveres Gránátéros, a' Tartománybéli Nemzeti Gárdák — a' vén katonáknak és a' fegyverkezést tanuló gyerekeknek Batalionjak — a' véghetetlen sokaságú dobosok serege, kik dupla marsat vernek vala — ezeket követte tsorda Nemzeti Tartománybéli öszve tódult Gárda - test — egy nagy számból álló újjonnan állított Gránátéros Batalion — egy sereg lovas katonaság — az öszve tódult kokárdás népnek rop-pant sokasága,

— — — — — Mind
ezek után is megyen vala egy dobosokból álló Se-
reg,

reg, kik az első dobosokat mindenkör a' dupla marsal válták-fel — és utánnak a' Nemzeti Gránátérosok mennek vala, kiket követe a' Király szekere. A' Király a' hátulsó ülésbe jobb kéz felől, a' Királyné pedig ugyan ott bal felől ülven, a' kettők között közből ül vala a' Nemzeti gyűlésnek edgyik Tagja *Barnavé* Ur. Az első ülésben, ugyan azon szekeren valának a' Korona Hertzeg, *Erfébeth* Her. Hertzeg *Alfzszonnyal* és a' Király *Kis alfzszonnyal*. Hátúl a' szekeren állnak vala 8 Gránátérosok, és elől 3 (Postillion) Posta Kotsis köntösben öltözött Királyi Test-örzők kurta vasban, mint a' kik a' Királlyal ezen Köntösben találtattanak vala. — A' 2-dik szekérben ültenek a' Nemzeti gyűlésnek Biztosai *Damás* Urral és a' Korona Hertzegnek Udvari Mesternéjével *Turel* Alfzszonnyal. A' 3 dik szekér viszi vala *Drouet*, *Mangin*, *Pailleblon* és *Pontant* nevű *Várennéből* való Polgárokat; kik a' Királyt a' magok Városokban megtartoztatták vala; és ezek után megyen vala azon szekér, melyben a' Királyné Kamarás Alfzszonnyai és a' több Hertzegnék ülnek vala — végre pedig egy fedél nélkül való Kotsi borostyán Koszorúval bé-fedve, mint győzedelmi szekér; azon Nemzeti Gárdaktól vitetik vala; kik a' Királyt *Várennében* szerentsésen elfogták — és leg utoljára kifíri vala mindezeket egy Batalion Nemzeti Gránátéros; és az után ezen győzedelmi pompára öszve tódúlt Nemzeti Gárdáknak szám nélkül való sokasága. Ezen rendel és pompával meg kerülven Párist háromszor, midőn a' Királyi szekér a' Királyi Kastély előtt meg állott; a' sokaság ezt kiáltja vala: a' *Törvény!* a' *Törvény!* melyre a' népnek olly nagy lárma hangja telé el a' levegőt; hogy a' Nemzeti-gyűlés kénytelenítették *Commissáriusokat* küldeni oda, hogy a' veszedelemben forgani láttató személyeket a' népnek dühösége ellen vegyék általam alá. A' Király és a' Királyi Famillia le szállának a' szekérből; és a' Kastélyba hírtetvén — általam alá tétették. Már most az egész sokaság ujj lármát üte; és

és a' rövid asbann lévöv 3 Királyi Testőrzőknek fejeket kéri vala, és a' Nemzeti-gyűlésnek Biztatsai alig találhatának módot ezen 3 szereintsétlennek meg-szabadittásában, hogy ezek minden életek veszedelmek nélkül fogságba vitethetének; kik között az edgyikről azt jegyzették meg, hogy ezen Környüllásaiban keserves gönyveket húllat vala. Mihelyt a' Király a' Kastélyba meg-érkezett azonnal le-fekütt. — —

— A' Királyné ezen vissza menő utjában nagy rettegéseket állott ki; nevezetesen *Várenneben*, midőn meg állittatott; mert a' Nemzeti Gárdák már tzelba vették vala Hintóját. — — — — —

Midőn ezt a' Királyné észre vette volna a' maga kised fiát és Leányát édes Anyai Karjai között rebegő szivéhez szoritván, gönyvel ásztatja vala ezeket. — *Bondi ban*, hól a' Királyi Famillia 25-dikben, még Párisba lets meg-érkezések előtt ebédelt vala, el-ájula a' Királyné, és alig ébrad vala edgyik ájulásából, a' midőn a' másikba esék. — Bé érkezése után a' Királynak azonnal minyájon — — — — — a' Nemzeti Gárdák őrizete alá esenek, — — — — —

Meg-érkezése után a' Királyi Familiának Párisba azt végzette a' Nemzeti gyűlés, hogy mind a' Király, mind a' Királyné *inquirálteffanak* a' magok el-szőkésekről, mely végre Députátosokatis rendeltének, és küldettenek mind a' Királyhoz, mind a' Királynéhoz. A' Király azzal mentette a' maga utját, hogy az országból nem akart volna ki-menni, csak *Várennéig* szándékozott, és Párisban ezen környülállofok között veszedelmesnek tartván maradni, azon eröss várban kíván vala addig lakni, mig tökéletes tsendesség lenne az országban, a' honnan a' szélekre is, az idegen erőszaknak bé-ütése ellen jobban vigyazhatna — hogy étzaka ment azért tselkedte; mert bátorfágosobbnak ítélte éjjel menni s. t. A' Királynak és Királynénak vallás tételét bé vitték és fel-olvasták a' nemzeti gyűlésben de semmit sem végeztek felölle, mig a' többi, kik a' Király-

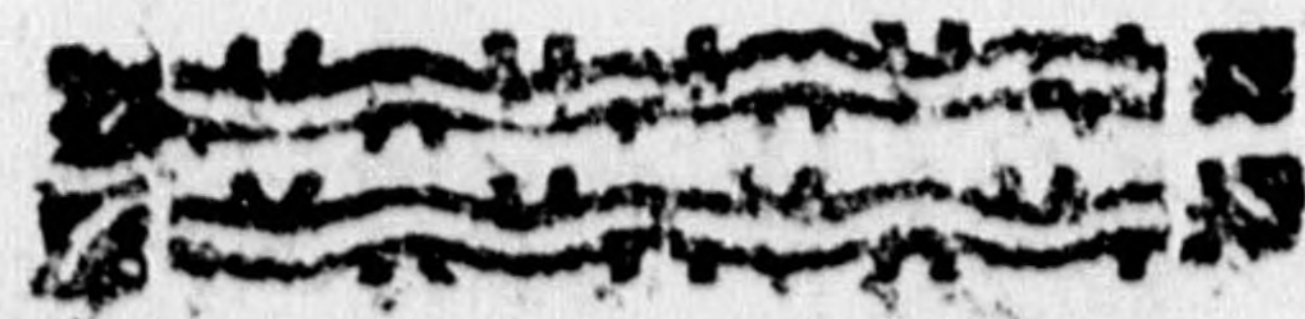

rállynak utjában részeselek, nem *inquiráltak*, kik minyájon kemény foglágban vagynak — — —
Már most azt végzette a' N. Gyűlés, hogy a' Korona Hertzegnek egy igazgatót válofszának, ki a' Hertzeget nevelje és erről életével számoljon. Szabad egész Frantzia Országban akár mellyik Polgárra *voxolni* ezen hivataira; de a' Nemzeti-gyűlésbéliek között senkire sem. — A' Hadi Minisiternek azon rendelés adatott, hogy 16 Generálilokat válofszon még, u. m. 4 Generál Lájdinántot és 12 Feldmarfált, akár a' most szolgáló fegyveres nép között, akár ezeknek számán kívül lévőket. 8 esztendőre való puska port és más hadakozó eszközöket készitene; 18 hónapra 200 ezer népnek minden szükséges eleséget gyűjtenek öszve. 3) Tábornak, mellyek 60 — 60 ezerből fognak állani, látorokat 's egyéb szükséges dolgokat készitenek: a' népnek fegyvert osztogatnak, és minden erőszakos történetre magokat kéfzen akarják tartani.

Következik az előbbi Kurirbann félbenn maradott magga ki-nyilatkoztatása a' Frantzia Királynak, mellyet Párisból való el-indulásakor hátra hagyott, és a' Nemzeti-gyűlés elejébe terjesztetni kívánt.

„ A' Nekkernek örvendező emberek azzal is nagyra üzni kívántanak, hogy a' Királynak nevét ennek alkalmatosságával ne is emlitenék; ugyan ekkor a' Királynak Kurirja el fogatott és meg-visgáltatott; Levelei el-vétettének és fel-bontattanak; a' Nemzeti-gyűlés a' Királlyal maga is tsúfolkodni látztatott; midőn a' Király, olly tzéllal, hogy magával békefséget hozzon, *Párisba* jönne, el-vala véggezve, hogy senki is: *éllyen a' Király!* ne kiáltaná; sőt javasoltatott, hogy a' Király félre állittatván, a' Királyné Klástromba tétettetnék, a' melly tanáts adás tapsolás által fogadtaték. Midőn 4-dikről 5-dikre virradó éttzaka javasoltatott volna a' Nemzeti-gyűlésnek, hogy a' Királyhoz menvén, tartaná nálla a' maga tanátskozásait: azt nem tselekefszi — felele ez — mert méltósága ellen fogna lenni

lenni. Az időtől fogva mind ujjabbak meg ujjabbak a' borzasztó történetek. Egy ártatlan ember a' Királyi kertbenn a' Királynak szemei előtt kinosonn ölettetett meg; tsak a' Vallásnak és Királyi széknek betsmellői tartattanak tiszteletbenn. Jul. 14-dikén, midőn a' frigynek innepe tartatnék, közönségesen ki jelentette a' Nemzeti-gyűlés, hogy azon Frigynek feje a' Király volna: mey-is nem egyebet tett, hanem hogy a' Nemzeti-gyűlés a' maga gondolatja szerint, mást is rendelheine annak fejévé. A' Király külön valóztatott vólt a' maga Familiájától: mindazonáltal Párisi mulatásábann ezek vóltak leg-bóldogabb szempillantásai a' Királynak. Az (ugy nevezett) Mádámok, a' Király Alzszony vérei, midőn áhítatosságból Roma felé útoznának, úttjokbann minden emberi törvények ellen megakadályoztattanak. Azon személlyek, kik a' *Vinçennei* támodásban a' Király mellett tartottanak, méltatlanságot szenvedtenek, és fegyvereik ezeknek a' Király szemei előtt törettenek ölzve. A' Király egy betegsége után Szent *Cludha* készülvén, az ő Ői Vallásbeli szokása vétetvén fogásul elő, megakadályoztatott szándékábann, sőt a' titkos Gyűlések ellene, mint a' Törvények meg-szegője ellen panaszoltanak; az után hiv szolgait mellöle el-váloztatották, és előbbi fogságára vissza térni kényszerítették. Az után arra-is kéntelenítettett, hogy a' Külső Hatalmossághoz küldetett esmeretes irást helybe hagyja, és imáttóságos házát meg-változtatván, más Paphoz járjon *Mise* halgatni. — Mind ezekre az okokra és azon lehetetlenségre nézve, melly szerint a' Király a' roszszaknak meg jobbit-hatását lehetetlennek lenni állittya vala, természet szerint való vala ez, hogy magát bátorságba helyheztetni munkálódnék. — Frantziák! még pedig *Ti*, kiket eddig a' Király a' jó *Páris* városa lakosainak szokott vala nevezni, ne hidjete az egybe esküdtek hitegetéseinek, fordullyatok ismét vissza Királyotokhoz: Ő, ha a' *Ti* szent vallásotok tiszteletben tartattatik, az Uralkodás bizonyos lábra, szabad-

szabadságtok pedig állandó fundamentomra helyhezte éndik, néktek mindenkor barátotok fog lenni. “ — A’ Levélhez még e’ következő tóldalék vala hátúl hozzá adva. — „ P. S. A’ Király parantsoilya a’ maga Ministereinek, hogy az ő nevébenn semmi parantsolatokat all-írás által, még más rendelést nem vesznek, meg ne erősítsenek, ’s hogy a’ K. Petsétnek őrzője, mihellyest ő Felsége tölle kívánni fogja, a’ Petsétet ő Felségének kezébe küldje. „

Be nagyon kulömböz ezen elő-adástól, ama, rövid, de fontos elő-adása a’ Revolutziónak, mellyet Condé Hertzeghez útasított Levélből olvasunk a’ Királynak. Ez az:

„Egy nagy Revolutzió történt a’ Hertzegséged’ Hazájában, a’ melly mindazáltal nem egyébből áll, hanem azoknak a’ fok vissza-éléseknek el-törléséből, mellyek a’ Népnak tudatlansága, a’ Papságnak hatalma, a’ Ministereknek szabad akaratjok szerént való uralkodása, ’s a’ közönséges hiba miá, már néhány századoktól fogva gyültek rakásra. Most minden meg változott, ezek a’ vissza-élések nintsenek többé, ’s egygy olly polgári alkotvány emelkedett fel ezeknek düledékein, melynek fundamentoma az egyenlőség, és szabadság; ’s a’ melly egyszerre maga helyére állítja a’ Nemzetet, az uralkodást, és az én hatalmammat. A’ Felséges Nemzetnek tsupán oly Polgárjai vagynak már most, kik hasonlók egymáshoz, a’ magok jussaikra nézve; nintseuek más Urai, a’ Törvényen kívül; sém más eszközei, hanem a’ közönséges Tisztviselők, kik között első én vagyok.“

Hazánkbéli Hazánkbéli elegyes Tudositások.

Ezen hónapnak 27-dikén lészzen *Eszterházá*n az Uralkodó Hertzegnek *Instellátzioja*, és azon Hertzegi pompás innep, melyre már 80 ezer lámpások állanak készen, és a’ mely leg-alább 300-ezer forintokban

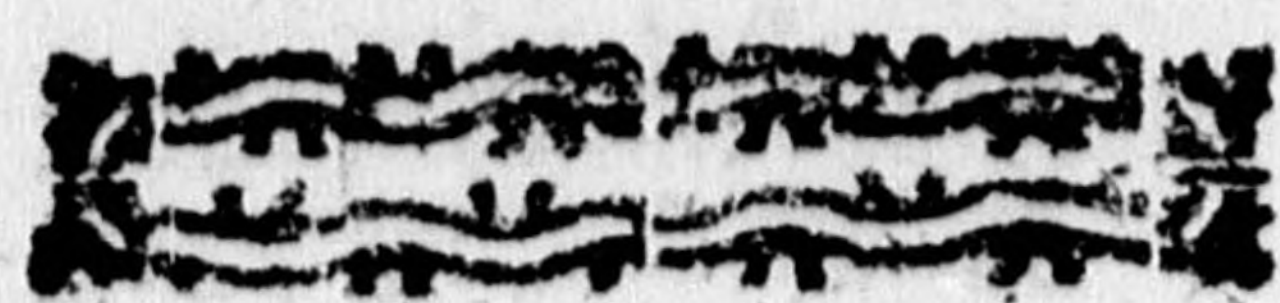

amabba a' Vármegyébe álhafson által, vagy nem? — és tsak alig ha a' kérdésbéli utolsó szó nem felel-meg.

Balatintz 1. July. — „Nálunk-is a' *Sz. Médárdusról* való vélekedés egészfen Juniusnak 26 dikáig bizonyosodott-meg; a' midön azt meg hazudtalta 2 napig tartó szörnyü melegség, a' mellyre 29 dikén igen fellegekkel boritatott-el az egész futkasó ég. A' nagy villámlás, mennydörgés, tsattogás, és zápor első majd egész három óráig tartott. Martyántzen, Murai Szombatban, és Lippótzon egy más-tól nem melzse lévő helységekben nevezetes károkat okozott: a' Martyántzi toronyba kétszer ütött, és az alatta álló egy jámbor paraszt ember, a' ki még nem tudta azt, hogy a' mennykő a' magas helyeket szereti, életétől meg-fosztatott. Murai Szombatban a' Kollárné egy igen jámbor, és példás Afzszonyság házában éppen az ebédlő asztalra, a' melly mellől különös Isten gondviseeléséből tsak három vagy négy minutával előbb, mintsem bé-ütött keltének-fel. A' láng az egész házat egyszerre elfoglalta, a' nagy füst, és ijedés miatt igen keveset ragadhattak-el a' tűzből. A' segitők között jelen volt, és embert szerető szivét, ki-mutatta különösen ő Nagysága Ifjú Gróf *Szapári Péter*-is, a' ki a' sok viz hordásban és tűz óltásban magán lévő szép köntösét felebarátja kedvéért haszon vehetetlené tette. Lippótzon egy özvegy Afzszony házába ütött, és pedig háromszoroson. Itt négy személyt sértett-meg; a' Gazdafzszonyt, a' ki azon szempillantásban kilentz árva gyámaltalan, és nevetlen apró gyermekeket maga után hagyván meg-is hólt: egy gyermeket, a' kinek tsak a' lába szárát égette-meg, egy más Afzszonyt, a' ki az egyik kezében korsó vizet, a' másikba pedig egy tsetsemőst tartván, éppen a' mennykő alá lépett volt a' házba. A' tsetsemősnek semmi baja se lett, sem pedig az Afzszony ruhájának, hanem a' testének egy feléjéről a' bőrét le nyúzta, a' melly tsak másnap váltt-el a' testétől. Negyedik meg-sértetett

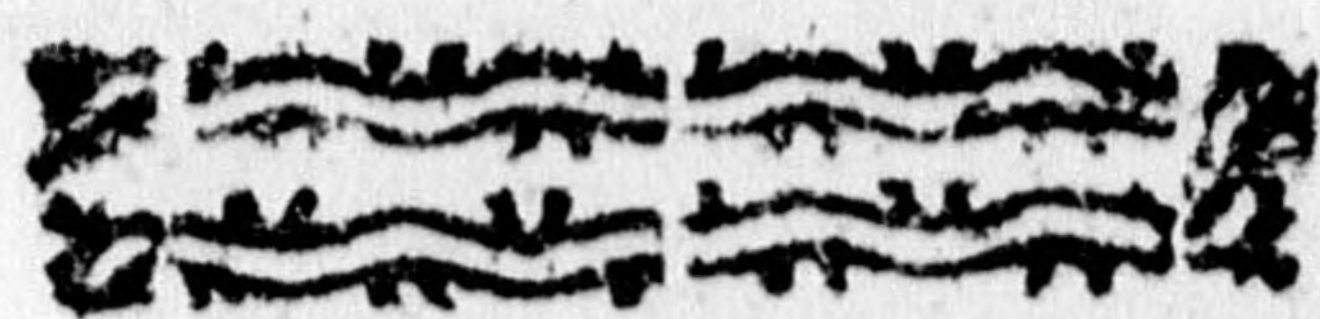

személy volt egy 14 esztendőös Leánya a' meg-hólt Gazda-afizozynak. Ez a' kettő-is már a' halál tor-kába volt, de talám az ér vágás, és a' verejtkez-tetés segített rajtok. Soha sem láttam nagyobb fé-lelmekbe, és fájdalmokba az embert, mint itt; de soha se is tapasztaltam egy tsendesebb, meg-nyu-godttabb, az Isten akaratjára magát jobban reá bi-zó szívet, mint ennek az edgyügyű paraszt Leány-nak volt. Elsőben is nagy buzgósággal, és a' mel-lette álló fokaságnak el-bámúlásával ajánlotta ma-gát, és szegény meg-hólt Annyát a' felséges Isten kezeibe. Azután Isten akaratjára bizván magát, kö-nyörgett néki, hogy e' jelen lévő szenvedését, és ki-mondhatatlan nagy fájdalmait fordítsa javára, és maga ditsőségére. Utóbb az ott állókat nevezete-sen pedig a' testvérjeit, és Atyafiait igen hathatós szovakkal arra kérte, hogy ők-is érte, és véle imádkozzanak. Utollyára nagy tsendességgel elő szóllitván az örög Annyát panasz képpen kérdezte, miből esett, hogy hamarább ki nem húzta a' vesze-delmes füst és láng közül, a' kinek-is az ő mentsé-gével hogy t. i. maga se tudta a' nagy meg-ijedés miatt hol legyen, meg elégedvén az Istennek boldog ki-mulásért esedezett. Egy ilyen példás, tsendes, és magáról el-nem felejtkező szívet nem a' Philo-sophia, nem az emberi véleményeken épült tudó-mány: hanem tsak az igazságnak kútfejéből szedett erköltsök, a' jövendők reménysége, és azoknak meg-tudója öntheti az emberbe. Ez tsak egy paraszt Leány, de nem érdemel-é több ditséretet mint sok más, a' kiknek egy leg-kisebb véletlen tsapás-is sziveiket ugy meg háborithatja, mint az estvéli szel-lőtske a' vékony ruhájokat. Nem az eredet, ha-nem az erkölts teszi boldoggá az embert.

Ladány 25. Juny. — „Most a' leg-közelebb múlt Tsötörtökön, u. m. UR napján 3 szomszéd Helységeinkben a' menykő 2 Templomat, és a' me-zőben 2 embert meg-ütvén, ebből némely természet dolgaiban jövevények azt a' bal ítéletet tették, hogy az embereken azért történt legyen, mivel az

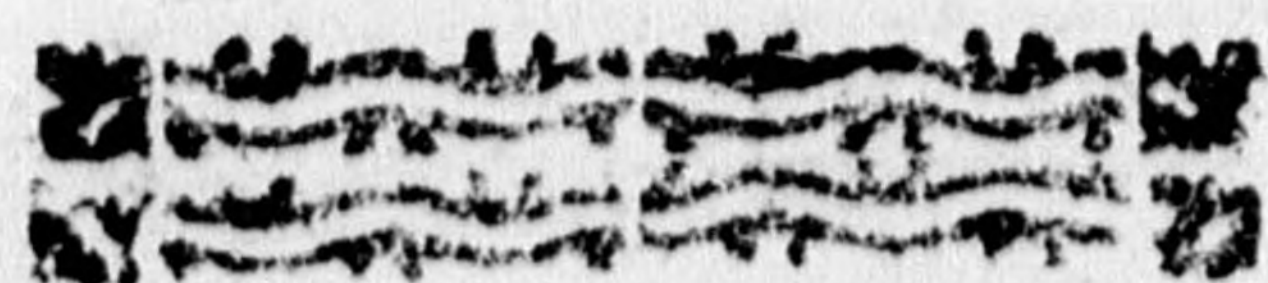
nap

pap a' mezön kaszáltanak; a' Templom meg-ütéséről pedig ezer 's meg ezer vak itélettel vagynak. Az ilyen Pápaszemes orral sem meszse látó emberek még nem sok felhökön mentenek keresztül *Blanchárdal* a' Levegőben, 's a' *practica Physicát* sem sokáig tanútták; mert kölömben a' tsetszopó borjut ökör alatt bizonyoson nem keresnek. Ha ezen menykötől meg-üttetett 2 Kaszások egy olyan rétbén kaszáltanak volna 1000-ed magokkal, hol a' menykötől meg-üttetett 2 Templomak között egyiken (*conductor*) menykőfogó lett volna, és azon Kaszásokhoz nem meszse lett volna épülve, sem a' kaszásokat sem a' Templomat nem találta volna a' menykő; és így a' menykő ütést is el-kerülheti az ember okkal módal — 's valóban lehet-is azokon a' tehetősőbb városokon és falukon tsudálkozni, mellyeknek Tornyaikon menykő fogó nintsen. Az efféle meg-rögzött bal itéleteknek mind a' tudatlan vakság, és a' vak tudatlanságban való nevelés az oka; mely még a' nagyobb házaknál-is, kivált az Alsószonyi nemben sok helyt uralkodik. — A' fennebb múlt százaz esztendőkbén, egy bizonyos Uri ember Erdélyben, kinek a' szénatermő rétje éppen a' folyó viz partyán vala, arra a' bölts gondolatra vetemedik, hogy a' folyó vizet botsálsa keresztül rétjén, hogy teremjen szénája; mellyet midőn szinte tselekedne. — Ne botsálsa szivem! mond a' Felesége; ne kifirtsük azzal az Istent — ad nekünk esőt ha akarja; és így addig imádkoztunk az esőért, míg a' szárazság miatt egy szál széna se termett azon a' réten; mellyen ha a' vizet keresztül botsátottuk volna a' réten, az eszközökkel dolgozó bölts termézet bőv szénát adott volna. — Jó azért az imádkozás, és szükséges kötelessége ez minden Keresztény embernek; de ha valakinek viz feküdtemeg gabona termő földjét, 's araini akar rajta, árkolja el onnan; és ha a' folyó viz partyán lévő széna rétjén a' száraz időkben kaszálni akar, botsálsa keresztül a' vizet azon — ne féljen, hogy azért az Isten meg-bünteti; mert — *Senkinek sült*

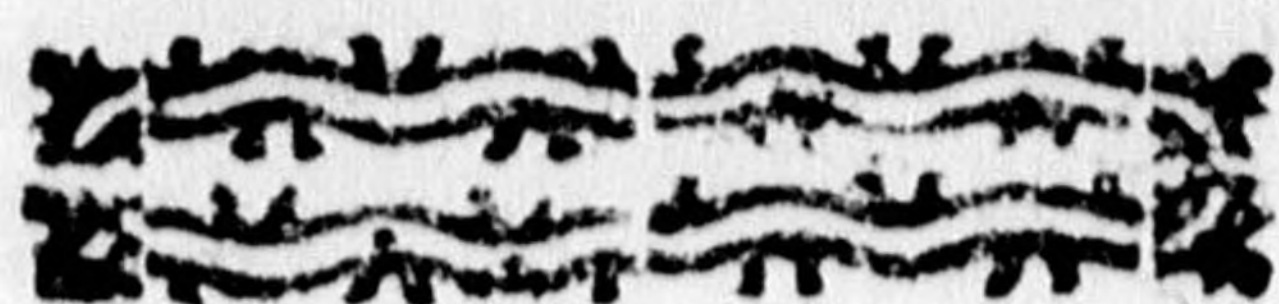

*Fátzán nem repül szájába. — Pipázva hanyatán sek-
vén a' szobába.* Mind otthon, mind az Oskolákban
hibás a' nevelésünk. A' bal itéletek meg-gyökerez-
nek és vérré válnak *Jankóban*, mellyet a' szürke
hajú *János*-is alig izzadhat-ki annakutánna, 's tsak
ez az oka az ilyen Hottentottat illető itéleteknek.

A' tüzes menykőre, az légi háborukkal járó
gyakor elsőzésekre, és a' jég-elsőre panaszolkodó
Levelek más szegeleteiből ottan ottan jönnek Ha-
zánknak; de azonban minden felől közönségesen
azt írják, hogy a' bölts természet ideji adománya
gazdag a' bámulásig. — — Erdélyből Alsó-Tser-
nátonból Jun. 22-dikén ez iratik: — „Ezen a'
környéken semmi nevezetes ujságunk nem történt;
azt irhatom mindazonáltal, hogy Jun. 21-dikén igen
meg-rettentünk vala; mert a' 20-dikban tartott rend
kívül való hévséget egy olly rettentő menydörgés
követé, melyhez hasonlóról alig emlékezünk. Ez
után fél óra alatt 2 rendben akkora jegek hullá-
nak, mint egy egy magyaró, sőt nagyobbak-is;
mellyek kerti veteményeinket 's t., mezei gabonaink-
nak kevés kárával, meg-emészttették. De ezen tür-
hető kárunk mellett vigasztal és gyönyörködtet ben-
nünket a' bőv kezű Természet; mert a' mi 100 elz-
tendőn fellyül lévő örög embereink-is azt valják,
hogy soha még illyen bőv termélt nem értenek,
mint az idén vagyon egész *Háromszéken*; melly ál-
dását a' Kegyelmes Istennek ha szerentsésen bé-ta-
karíthatjuk, azon keserves szükségeinkből, mellye-
ket a' fennebb múlt 2 szük elztendők okoztanak va-
la, egészfzen ki-gyógyulunk. — *Kézdi Vásárhelyt*
a' búzának árra 1 véka 1 R. for. 30 kr. Ros 1.
r. for. Törökbúza 1 r. for. Zab 25 kr. — Az ár-
talmas elsők itt más helyeken-is jártanak. Az ö-
regebb és edgyes Székely katonák ottan ottan jö-
nek vissza szabadsággal Oláh Országból; de az
ifjabbak duplán váltják ezeket.

Czegléd 1. July. — Közlöm az Urral az itt
a' mi szomszédságunkban N. *Körösön* F. Urunk Ko-
ronázásáért véghez ment *Te Deum Laudamusnak*
meg-

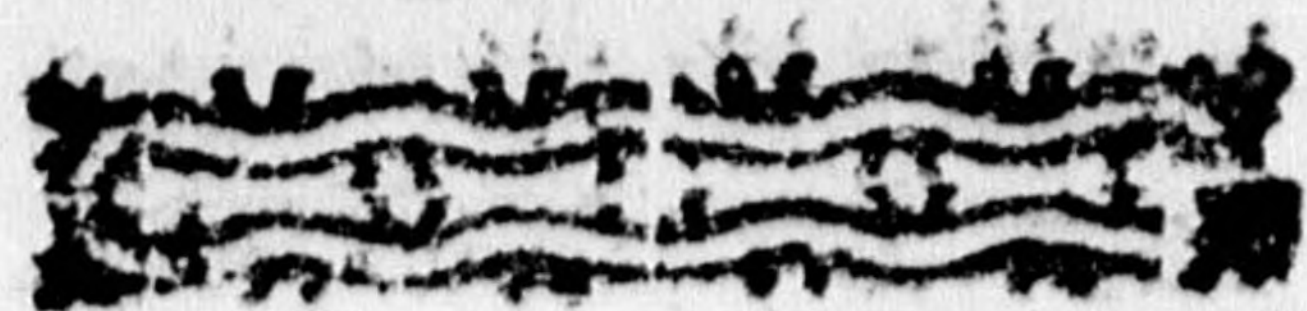

meg-innepeltetését: melly későre esik ugyan, de mivel a' másokétől különbözik, méltó a' le-írásra. — Őszve jövének két emberek, hogy azon Vasárnapot, mellyen ez történt örvendetesebbé tehessék, így kezdének gondolkodni és beszélteni edgyütt. Ha az eddig ujjságokbann le-iratott *Te Deum Laudamus*nak innepein tsak a' tehetősebb és gazdagabbak vendégeltettek és vigadtak: talám semmit sem vétkezünk a' mi F. Urunknak ditsősége, és ezen innepnapnak szentsége ellen, ha a' mi tsekélly téhetőségünkhöz képpelt minden Vallások különbözése nélkül ezen szük időben, Városunk-béli lakos szegényebb embereknek segittségül lélzünk, hogy légyenek nekik is okok jobban gondolkodni, és a' mi kegyelmes Fejedelmünkért buzgobban könyörögni. Illy tzeiből adott T. Zs — *István* a' magáéból a' szegények számára 100 R. forintokat, az ott szálláson lévő katonaság számára pedig, kik 84 személyekből állottanak, mindeniknek 10 krajtzárokat 's egy egy font húst és 10 Akó bort, az oskolábann tanuló ifjak számára egy-egy font húst és egy Akó bort. Ns. M. *Samuel* Ur-is adott 25 forintokat. A' hirdetéstől-is többet, mint 100 kenyér nélkül való szegények segiltettének-fel egy egy véka buzának árával, minden vallásbéli különbözés nélkül. A' Tanátsi érdemes Rend által pedig a' katona Tiszt Urak meg-vendégeltettének 's a' t.

Szathmár 26. Jun. — Agyan lötték a' N. *Majthényi* Svábok a' Templomjokat. „Ezen hónapnak 23-dikán, midőn az *UR-napi* tzeremonián legjobban buzgolkodnának, a' töltés fel-hágott a' zsen-dejezet közé, mellyet észre nem vévén, a' szép Templom meg-gyúlt, és tornyostól, harangostól, 's minden éghető eszközökkel hammuvá égett. Vallyon a' Török hartzon tudnának ennyire menni a' Svábok?

Végső jegyések. — Pruszsiában szabadsággal botsáttatnak a' Katonák A' Párisi Nemzeti gyűléshez 2 Biztosokat küldött Pruszszia. — *Szisztóban* minden órán uj hir üti ki magát, és ugy hiszik Bétsben, hogy 3 hetek alatt ki fognók a' békeiség punktumjait hirdetni — de nem lehet hinni vakmerőképpen. — A' F. Királyné ma útaazék el *Laxenburgból Ferentz* fő Hertzeggel. Némellyek azt tartják, hogy ő Felsége a' Király eleibe ment volna, mások pedig azt erősitik, hogy *Máriatzélbe* kívánna jelen lenni, hol ujra egy tsudát történtnek lenni hirlelnék, azt t. i. hogy a' Boldogságos Szüz képén lévő drágaságok, a' leg-nagyobb őrizet alatt egy-lyeriben mind el-tűntenek és oda lettenek. — Mi hirt irunk, nem tsalhatatlanságokat — az idő tessz bizonyyságot némely történetekről — 4 nap fognak ő Felségek tsak oda lenni.

Lengyel Ország. — *Varsóban*, valamint szintén *Párisban*, az Hazafiak Klubot formáltanak, mellyet *Konstitutio Klubjának* neveznek. Ebben senkinek mások felett való elsősege nintsén: itt minden bölts és jó Hazafi, első. Ezen Klubnak palotájában, midőn az, közelebbről a' Polgárság innepét enné és inná, ilyen köszönettel lépék-bé a' Király: *En az egyesülés innepének szemlélésére jövök.* — A' Lengyeleknek nem igen tettzik, hogy a' Frantziákat azzal ditsekedni hallyák, mintha a' *Revolutzio* dolgában őket követték volna. Nállok, így szolanak ok, ez után-is, szintén mint eddig, Nemes, Polgár és Paraszt vagyon: midőn ellenben a' Frantziáknál ezen nevek közzül tsak akkor öltözi valamellyiket valaki magára, midőn a' más kettőnek prédálására és gyilkolására szándékozik. Még eddig fel sem akasztatott a' Lengyel *revolutzio* egy embert is, és egy fő hazafinak-is fejét *Varsóban* még eddig e' miatt karóba szurva széllyel nem hordozták. s, a' t.

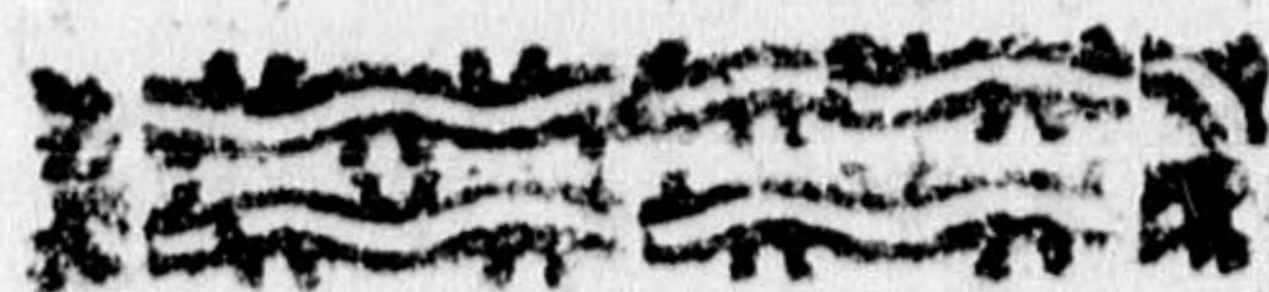

Nevezetes Történet. — A' hét esztendő's hábo-
rúnak végződésével, kéntelenített volt vitézi szol-
gálatjából ki-lépni egy *Prusszus* Oberstlieutenant,
a' ki mindenkor igen derekasan viselte magát.
Minthogy feleséges, gyermekes, 's azonban szegény
Ember volt az Oberstlieutenant, minden nap meg-
jelent ő *Fridriknél*, 's kérte, hogy segítse rajta. A'
Király, vátig mondta néki, hogy várakozzon, mert
még nints módja a' segítségben. De, nagy szük-
ségben lévén az Oberstlieutenant, tsak nem tágitott
biz ő a' Királyon. Ezen meg-boszszankodott *Fri-
drik*, 's meg-parantsolta, hogy többé hozzája ne
botsátsák azt az alkalmatlan Embert. Történik
azonban, hogy egy pasquillus (motskoló irás) jő
ki a' Király ellen. *Fridrik*, nem igen szokta volt
az efféléket fel-venni, valamint *VIII. Innocentius*
Pápa *); hanem akkor ugyan tsak 50 arany jutal-
mat tett-fel annak, a' ki ki-nyilatkoztatja a' pas-
quillus' szerzőjét. — Az Oberstlieutenant újra meg-
jelen, a' Király' külső szobájában. Mondják néki
a' Király' emberei, mit parantsolt legyen nékiek
ő eránta a' Király. — „Nékem nagy dolgom van
a' Királlyal, felele az Oberstl., és szükségesképpen
kell vele beszéllenem.“ Meg jelentetett a' dolog
a' Királynak, ki is leg-ottan bé-botsáttatta magához
az Oberstlieutenantot; hanem illy szókkal fogadta:
„Meg-mondtam már sokszor, hogy még nem segít-
hetek Kenden.“ „Nem kérni jöttem én, F. Uram“
felel az Oberstlieut. meg-háborodva. — „Felsé-
ged, 50 arany jutalmat tett fel, a' minapi parquil-
lus szerzője' ki nyilatkoztatójának. Én vagyok, a-
zon pasquillusnak a' szerzője. Büntesse meg Felsé-
ged

---

*) Midőn igen reá estekt volna egyko erre a' Pápára a'
Kardinalisok, hogy büntetné meg bizonyos Pasquillusnak
a' Szerzőjét, a' jki igen kimelletlenül ki kelt a' Római
Udvar' vétkei ellen, ezt felelte nékiek: „Az az Ember,
igazat ír; ha meg akarjuk, mint hazugot, büntetni, előbb
ázza kell tennünk, 's szükség magunkat meg jobbita-
nunk.“

ged a' vétkest; hanem fizetése-ki az 50 aranyat az én szerentsétlen Feleségemnek, hogy legyen néki minn venni kenyeret, maga, 's az ő szegény Gyermekai' számára. " — „ Ördög vigye-el a' Kend fejét — mondá a' Király — Kendnek Spandauba kell menni. " „ A' mint tettik, ugy bánjon velem Felséged, mondá az Oberfl.; de hát az 50 arany? " „ Eggy óra alatt meg fogja kapni a' Kend Felesége " felele a' Király. Ekkor, el-akart a' Király' szemei elől távozni az Oberfl.; hanem a' Király, le ülven a' maga író asztalához, meg-szóllítja az Oberfl. „ Várják Kend " , ugy mond, 's minekutánna egy tzedulát irt volna, oda adja azt az Oberfl. nak olly hagyomással, hogy adná által azt a' Spandaui Kommendánsnak. A' Levél' tzimje alá e' vólt írva: „ *Elébb fel nem kell nyitni, hanem ebéd után.* " — Fridrik tudta vólt már ekkor a' pasquillusnak valóságos Szerzőjét; nagyon elbámúlt 's meg-indúlt tehát az Oberflieutenantnak nemes hazugságn, a' kinek érdemei esmeretesek vóltak előtte, 's a' kit tsupán az inség, és utolsó szükég vihetett illy alatonító tselekedetre. — A' szegény Oberflieutenant, el megy meg sebhedett szívvvel Spandouba; oda adja a' Király tzeduláját a' Kommendánsnak, 's únszollya nagy rettegések között, hogy nyitná fel azt. De a' Kommendáns, nem tellyesithette kérését, a' Királynak világos parantsolatja ellen hanem midön fel-vitték volna a' poszpásztot, fel nyitotta még is a' tzedulát. — Minémü indúlatok származhattak ekkor mind a' Kommendánsban, mind pedig az Oberflieutenantban: inkább lehet azt képzeln, mint sem vóltaképpen ki fejezni; mert e' volt a' Király' tzedulájának foglalatja: „ *A meg adója ezen Irásnak, Kommendáns Spandauban. Nehány órák alatt ott lessz a' Felesége is, Gyermekivel, és az 50 aranyakhol eggyutt. Az eddig vabo Spandaui Kommendáns, jobb Kommendáns-ságot fogkapni,* "